

PROTOKÓŁ

Wamonto, dnia 4 maja 1950 r. Sędzia
 , działając na zasadzie Dekretu z dnia 10 XI. 1945 r.
 (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 293) o Głównej Komisji i Okręgowych Komisjach
 Badania Zbrodni niemieckich w Polsce, jako członek Głównej Komisji, prze-
 słuchał w trybie art. 255 w związku z art. 107, 115 ~~107, 110~~ Kodeksu Postępo-
 wania Karnego niżej wymienioną osobę, która zeznała co następuje:

Nazywam się

Klanowska Helena z d. Woźniak
 19. 5. 1908 w. Łaskarzew pow. Garwolin
 przy mężu
 Klouowa 20 m 26

wybuch powstania warszawskiego 1944 roku
 zostałam w domu przy ul. Klonowej Nr 20.
 Dnia 5-go sierpnia około przysięgli na nasz
 teren Niemcy w mundurach niemieckich,
 pijani, którzy przybyli z Gestapo z Al. Sucha.
 karali całą ludność wychodzić, nie pozwal-
 ając kobietom z sobą żadnych rzeczy. Poprowa-
 dził nas na Gestapo. Tutaj oddzielili Kobiety
 od mężczyzn. Mężczyzn wprowadzili na
 dziedziniec Gestapo ^{z niemieckimi} z in-
 nych domów i ulic. Niektórych wprowadzono
 w głąb gwałtu. Nas, Kobiety, trzymano na ulicy.
 Niemcy wyizolowali z podwórka nas i inne Kobiety,
 słone zostały takie. Oddzielali matki od có-
 rek. Wybrane Kobiety zostały poprowadzone
 jako żywa ostrość więźniów na budynek w kie-
 runku Piasek XI. Pod wieczór wróciły trzy więź-
 niemieckie (dwa zostały spalone) i niewiele Kobiety
 Reszta przeważnie nieżyła. Niemcy wówczas po-
 wiedzieli nam, że akcja pomocy dla obozo-

tych przez „bandytów” i Niemców niemieckich,
 będących w domach przy ul. Piase, się nie
 udało. Przez całą noc trzymano nas na
 podwórku między kasynek a Quaclem
 Gestebo. Kellci z dziećmi zostali umi-
 czone w szopie na podwórku. Około połud-
 nia dnia 6-go sierpnia zostaliśmy wypre-
 erone. pl. Litewską, Matraszkowską, do
 Pl. Zbawienia na stronę powiatową. Niem-
 cy powiedzieli nam, że musimy mieć
 ostrożność na rotadników. Mężczyźni re-
 trzymujemych było mesz, że w przyszłości ulic
 określonych al. tucio byli broni. Z me-
 nego domu było więtych około 20 mężczyzn
 w tym: dr. Krause, Gleński, Czesław, Woi-
 niak Simon. Żadnym z tych mężczyzn
 nie powrócił. Nie powrócił brigi na Szwed
 dorocy domu przy ul. Floty, Bagateli -
 i innych. Nikt z nich do dzisiaj nie dał
 żadnego znaku życia.

Na tym prolekt relacji i odczytano.

Prolekt Rewolucji:

Teese Zell.

Helena Janowska